

2020

SKOLEBASEREDE KURSER

2020

LÆSEOPLEVELSE OG FORDYBELSE I LITTERATURUNDERVISNINGEN ■
KURSUS I KONSTRUKTIV JOURNALISTIK I DANSKFAGET ■ LYDFORTÆLLINGER
■ POSTKOLONIAL LITTERATUR ■ GRÆNSELØS? ■ MIN SORGS SÆRE GAMLE
VILLA - DIGTE OG METODER ■ HØJSKOLESANGBOGEN ■ KAMPEN FOR
KLIMAET ■ FAGLIG GAMING I DANSK OG HISTORIE

**DANSK
LÆRER**
foreningen

SKOLEBASEREDE KURSER 2020

PRAKTISKE OPLYSNINGER

Kurserne strækker sig over hele dage og består af to moduler à 3 timer, et enkelt kursus udbydes kun som heldagskursus. Årets kurser giver en bred vifte af idéer til undervisning i det nye danskfags tre perspektiver, litteratur, sprog og medier, og de varierer fra tematiske kurser om klimaretorik, sorg, og kurser, der fokuserer på konstruktiv journalistik og metoder. Kurserne viser bredden i danskfaget og introducerer til nyeste forskning og tendenser. Oplægsholderne er undervisere, forskere, kritikere og forfattere, som på forskellig måde beskæftiger sig med emner, der kan give inspiration til undervisningen. Kurserne afholdes i løbet af februar, marts og april 2020 i tidsrummet kl. 9.00-16.00. Det samlede kursusudbud er målrettet undervisningen i dansk i gymnasiet inden for alle skoleformer. Et enkelt kursus lægger op til samarbejde med skolens historielærere.

Heldags- eller halvdagskurser

Der er ved alle kurser (bortset fra kursus 2 om konstruktiv journalistik) mulighed for at tilmelde sig et halvdagskursus. I de fleste tilfælde vil det fremgå, hvilken oplægsholder der udbyder det enkelte kursusmodul.

TILMELDING OG PRIS

Tilmeldingsfristen er 1. november 2019. Tilmeldingen foregår ved, at faggruppen fra en skole bestiller et kursus. Der gælder forskellige betingelser for de to slags kurser:

Heldagskursus (6 timer): Kræver minimum 12 betalende deltagere. Der betales 925,- kr. pr. deltager, dog med et maksimum på 25.000,- kr. Maks. antal deltagere: 50

Halvdags-kursus (3 timer): Kræver minimum syv betalende deltagere. Der betales 600,- kr. pr. deltager, dog er der et maksimum på 12.000,- kr. Maks. antal deltagere: 50

Alle priser er ekskl. moms. Udgifter til forplejning af deltagerne dækkes af skolen.

Kurser på skoler og på tværs af skoler

Kravene for minimum- og maksimum-priser forsøger at tilgodese såvel små som store faggrupper. Skolen kan evt. rekvirere et kursus sammen med en eller flere andre skoler. Hvis to eller flere skoler går sammen om et kursus, skal skolen, der afholder kurset, tilmelde sig, og det vil ligeledes være denne skole,

der modtager den samlede afregning for samtlige deltagere fra DanskLærerforeningens Hus.

Tilmelding er bindende og skal godkendes af skolens rektor/forstander. Afmelding kan ske vederlagsfrit indtil den 1. december 2019.

Kursusansvarlig

I forbindelse med kurset er der brug for en kursusansvarlig på stedet, som sørger for tilmeldingen og er behjælpelig med den praktiske afvikling af kurset. Kontaktpersonen aflønnes ikke af DanskLærerforeningen.

Hvordan foregår tilmeldingen?

Skolens kursusansvarlige kontakter den/de ønskede oplægsholdere og finder en dato, der kan passe begge parter. Kontaktoplysninger på oplægsholderne er angivet i forlængelse af de respektive kursusbeskrivelser. Hvis man ønsker at tilmelde sig et dagskursus, der involverer flere oplægsholdere, skal man skrive en fælles besked til dem. Oplægsholderne fortæller selv DanskLærerforeningen, hvilke aftaler de har indgået.

Primo december 2019 vil den kursusansvarlige modtage en mail fra DanskLærerforeningen med tilmeldingslink, hvor kurset oprettes elektronisk i DanskLærerforeningens tilmeldingssystem med henblik på den senere fakturering. Det er her vigtigt, at det er den samme person som den kursusansvarlige, der indtaster tilmeldingen og dermed er ordreansvarlig.

På tilmeldingslinket skal man vælge kursusnavn/nummer, og om man ønsker et heldagskursus eller halvdagskursus. Her skal der bruges korrekte betalingsoplysninger og EAN. Fakturaen vil blive sendt elektronisk.

Hvis man tilmelder sig flere dagskurser eller kombinerer halvdagskurser, der ikke indgår i det samme heldagskursus, skal man tilmelde sig disse enkeltvist på tilmeldingslinket.

Den enkelte skole kan frit aftale med oplægsholderne, hvem der optræder henholdsvis om formiddagen og om eftermiddagen.

HAR DU PROBLEMER ELLER SPØRGSMÅL?

Skulle du mod forventning ikke modtage svar fra en oplægsholder, eller har du spørgsmål til kursernes indhold, kan du henvende dig til kursusleder for de skolebaserede kurser Nina Llorente Munck på nm@kvuc.dk

KURSUS 1

LÆSEOPLEVELSE OG FORDYBELSE I LITTERATURUNDERVISNINGEN

Litteraturen spiller en central rolle i danskfaget. Hvordan styrkes elevernes lyst til læsefordybelse og deres litterære indlevelse og engagement?

Kurset introducerer til ny forskning i litterær dybdelæsning og til konkrete måder, hvorpå man kan arbejde mere undersøgende, kreativt og fordybet med litteratur i danskundervisningen.

Litterær dybdelæsning

Del 1 af kurset introducerer til teori om litterær dybdelæsning og til, hvordan man kan arbejde med at fremme og styrke fordybet læsning i dansk.

Dybdelæsning kan betragtes som en kognitiv færdighed i at kunne holde fokus på at læse længere og komplekse tekster, og dybdelæsning handler også om at få en dybere læseoplevelse, idet man læser mere engageret, indlevet og reflekteret.

Der er potentiale i at arbejde eksplicit med at styrke elevernes dybdelæsningsfærdighed i undervisningen. Det giver mulighed for at vise eleverne, hvilket særligt fordybelsesrum litteraturen – sammenlignet med andre æstetiske udtryk – har at tilbyde.

Kurset er en blanding af faglige oplæg, refleksionsøvelser og fælles erfaringsudveksling.

Kristiane Hauer, cand. mag. i dansk og ph.d.-studerende på Københavns Universitet med et projekt om læsning og fordybelse. Bl.a. skrevet artiklerne "Opslugt, dybt, nært – om romanlæsning i danskundervisningen" (Viden om Literacy, nr. 24, 2018) og "Et år med lystlæsning – på Falkonergårdens Gymnasium" (Dansknoter, nr. 3, 2017). Tidligere underviser på HF, på Læreruddannelsen og på kreative skrivekurser. Har publiceret både fag- og skønlitteratur.

Kontakt: hauer@hum.ku.dk

Lynlitteratur: læseoplevelse og fordybelse

Del 2 af kurset tager udgangspunkt i spillet *Lynlitteratur* med fokus på læseoplevelse og fordybelse i såvel læsningen som den efterfølgende samtale.

Lynlitteratur er en enkel vej til at dele læseoplevelser i undervisningen. Spillet giver plads til den spontane uensurerede fortælling om det, eleverne oplever, når de læser.

Vi introducerer til spillets principper, spiller spillet og giver konkrete bud på undervisningsforløb, der sætter læseoplevelsen og fordybelsen i centrum. Vi giver både bud på, hvordan spillet kan anvendes 15 minutter som en litterær energizer, og hvordan spillet kan bruges til at fremme fordybelsen i litteraturlæsningen og -samtalen i længere undervisningsforløb. Der vil både være konkrete ideer til undervisningen, som du kan bruge dagen efter workshopen.

Pernille Bandholm Jacobsen, cand. mag. i æstetik og kultur, spiludvikler m.m. i Klodshans for Viderekomne. Står bag spil som "Lynhistorier", "Lynformulering" og "Lynlitteratur".

Kontakt: pernille@lynhistorier.dk

Maria Bøgebjerg Mikkelsen, lektor i dansk på Horsens Gymnasium, medudvikler af "Lynlitteratur". Har skrevet "Tilbage til læseoplevelsen" om Lynlitteratur i danskundervisningen (Dansknoter, nr.1, 2017) og undervisningsmaterialet "Læseoplevelse og Lynlitteratur i danskfaget" til danskfaget på EMU.

Kontakt: mm@horsensgym.dk

KURSUS 2 - kun heldagskursus

KURSUS I KONSTRUKTIV JOURNALISTIK I DANSKFAGET

Kom med ind i Løsningernes Rum, hvor danskfaget gennem den konstruktive journalistik klæder eleverne på til at deltage i den demokratiske samtale

Kursus i konstruktiv journalistik udvider din viden inden for danskfagets mediemæssige perspektiv og viser, hvordan læreplanens fokus på multimodalitet kan udfoldes i praksis.

Kurset tager udgangspunkt i vores pilotprojekt *Ryk Middelfart!*, hvor fire danskklasser på Middelfart Gymnasium blev undervist i konstruktiv journalistik i samarbejde med Fyens Stiftstidendes lokalredaktion. Her fik eleverne en hands-on forståelse for, hvordan den konstruktive journalistik kan belyse problemer – og pege på løsninger.

Samspillet mellem medierne og danskfaget er også i fokus på dette kursus, hvor journalist Gerd Maria May vil undervise i konstruktiv journalistik, mens dansklærer Astrid Lakjer vil formidle, hvor-

dan man kan anvende den journalistiske viden i en danskfaglig kontekst.

På kurset får du konkrete værktøjer til at lære dine elever:

- At navigere i mediestrømmen
- At producere konstruktiv journalistik
- At se kritisk på mediernes versionering af verdens tilstand
- At deltage i den offentlige demokratiske samtale

Efter kurset vil du være klar til at undervise i konstruktiv journalistik i din egen klasse – enten som et fuldt forløb eller som inspiration til udvidelse af mediestoffet.

Kort sagt: Kursus i konstruktiv journalistik giver danskfagets mediestof et tiltrængt nyt pust og klæder dig på til at undervise i morgendagens mediesyn.

NB: Tilbydes kun som heldagskursus.

Gerd Maria May, journalist og udviklingschef hos Fyens Stiftstidende, tidl. lektor i journalistik SDU
Kontakt: gerdmay@gmail.com

Astrid Marie Lakjer, dansklærer på Ingrid Jespersens Gymnasieskole og medforfatter til "Ryk Verden! – konstruktiv journalistik og medienavigation" (2016).
Kontakt: al@ijg.dk

KURSUS 3

LYDFORTÆLLINGER

Bring dramaet i spil!

– Hørespil som didaktisk mulighed

Dramagenren når ind til kernen af menneskelige relationer, hvor konflikt udfordrer og viser verdens nuancer. De fleste ser umiddelbart genren i lyset af skuespillet, der fysisk finder sted for øjnene af os. Hvis vi griber fat i hørespillet, kan vi ud fra lytterens perspektiv nå ind til andre sider af elevernes dannelse.

Hørespillet har dybe rødder i radiodramatikken og er som led i den digitale medieudvikling en genre i vækst. Genren tæller stærke dramatikere som Morti Vizki og Line Knutzon samt medieplatformen AKT 1, der giver plads til ny dramatik udgivet som podcast. Jeg vil give eksempler på, hvordan vi kan arbejde

både analytisk og kreativt med hørespil som didaktisk mål og middel med afsæt i det litteraturhistoriske og mediemæssige perspektiv. En tilgang er, hvordan vi kreativt kan blande fiktion og dokumentarisme i lyset af strategier i nyeste tids litteratur. En anden er at lade hørespil indgå kreativt i litteraturhistorisk undervisning. Kurset veksler mellem oplæg og workshop.

Mischa Sloth Carlsen, lektor på Aurehøj Gymnasium. Forfatter til "Med tiden. En litteraturhistorisk arbejdsbog" (2012), "Fortellingens spejl. Grundforløb i dansk" (2017), forløbet "Det menneskelige drama" på Gyldendals litteraturportal samt bidragyder til antologien "Dansk didaktisk set" (2018).

Kontakt: msc@aurehoej-gym.dk

Mellem teater, litteratur og lyd:

Ny dansk og nordisk radiodramatik

For mange klinger ordet "hørespil" måske en kende bedaget; som et gammeldags format, der før fjernsynet samlede danskerne om radioerne i stuerne. Men radiodramatikken har gennem tiden været en rugekasse for dramatiske og litterære lydeksperimenter af nogle af landets største dramatikere og forfattere. Med podcastens guldalder har hørespillet fået en tilgængelig platform i et mangfoldigt og fragmenteret mediebillede.

AKT1, Danmarks lydteater, har siden 2013 produceret 90 originale hørespil af navne som Olga Ravn, Tine Høeg, Ursula Andkjær Olsen, Christina Hagen, Victor Boy Lindholm, Peder Frederik Jensen og Thomas Korsgaard på ca. 20 minutter – alle optaget live med publikum.

Det efterlader en rigdom af ny dansk og nordisk radioteater af aktuelle forfattere – lige til at sætte i ørerne. Materialet placerer sig i et spændende kunstnerisk tværsnit mellem teater, litteratur og lydkunst på en digital platform, og tegner tendenser i det aktuelle teater- og litteraturlandskab, som en af producerne bag AKT1 gennemgår med eksempler. En oplagt inspiration til undervisning i aktuell dramatik.

Anders Thruue Djurslev, cand.mag. i Litteraturvidenskab og Moderne Kultur og Kulturformidling fra Københavns Universitet, og producent og redaktionsmedlem i AKT1. Arbejder som dramaturg og producent i teaterbranchen.

Kontakt: anders@akt1.dk

KURSUS 4

POSTKOLONIAL LITTERATUR

Fra sukkerrør til Skipper Mix

– Danske kolonihistorier

Danmark har en kolonifortid. Den fortid har ikke altid været en del af fortællingen om Danmark, heller ikke i litteraturundervisningen. De seneste år har vi imidlertid fået øjnene op for de blinde vinkler, og vi inviterer med dette kursus til at rette blikket gennem og på litteraturen ud mod den store verden, som Danmark har haft kontakt med.

Vi læser ældre og nyere tekster, kendte og ukendte, som tematiserer koloniseringen, ud fra en kolonial eller postkolonial vinkel. Fx Henrik Pontoppidan, Thorkild Hansen, H. M. Stanley og Knud Rasmussen.

Men der er også nye stemmer, som netop formulerer det postkoloniale blik på fortiden som fx Jeanette Ehlers, Jessie Kleemann og kunstnergruppen Marronage.

Der er desuden en kulturel og sproglig vinkel, som vi må beskæftige os med i danskfaget og gøre eleverne opmærksomme på og invitere til refleksion over. Fx sker der som bekendt en løbende sproglig regulering, hvor Halfdan Rasmussens *hottentotter* bliver fjernet, og Astrid Lindgrens *negerkonge på Kurrekur-redutoen* bliver erstattet af en *sydhavskonge*.

På kurset giver vi ideer til, hvordan temaet kan gribes an i undervisningen. Litteraturhistorisk, tværfagligt og enkeltfagligt. Der indgår forslag til skriveøvelser, bl.a. som optakt til større opgaver.

Underviserne vil være en eller flere af følgende, som er medforfattere til bogen "Danske kolonihistorier – fra sukkerrør til Skipper Mix" (Dansk lærerforeningens Forlag, 2019), og som alle underviser i dansk på Ingrid Jespersens Gymnasieskole.

Kontakt: Berit Andersen, ba@ijg.dk, Anne Mette Finderup, af@ijg.dk og Gitte Raarup, gr@ijg.dk.

Med kufferten fuld af virkelyst

Danmark og Grønland er knyttet sammen i en fælles historie, ikke mindst efter at moderniseringen af det grønlandske samfund tog fart i 1960'erne. Med indlemmelsen i Rigsfællesskabet i 1953 var ambitionen at løfte landet ud af sit primitive stade og ind i den teknologiske tidsalder, som resten af Danmark be- fandt sig i. Sammen med en hær af danske teknikere, som skulle være med til at gøre den plan til virkelighed, rejste mine forældre i 1972 til Grønland med kufferten fuld af eventyrlig virkelyst.

På kurset dykker vi ned i nyere dansk-grønlandsk historie og de spændingsfelter, den producerer. Jeg tager udgangspunkt i min roman *GODHAVN* og fortæller om min opvækst i en lille by på Grønlands vestkyst, om livet med sultne slædehunde, vådeskudsulykker og konflikter mellem grønlandere og danskere. Sidstnævnte accelererede i slutningen af 1970'erne med øget krav om selvforvaltning i landet, en proces som langt fra er slut. Forløbet inkluderer konkrete emner til diskussion, som kan være relevante i undervisningssammenhænge med det formål at øge kendskabet til Grønland i dansk kolonihistorie.

---

*Iben Mondrup, dansk forfatter. Bosat i Grønland fra 3-årsalderen. Debuterede som romanforfatter i 2009 og har udgivet bl.a. "GODHAVN" og "KARENSMINDE". Seneste roman: "VI ER BRØDRE".
Kontakt: ibenmondrup@gmail.com*

KURSUS 5

GRÆNSELØS?

Menneske og teknologi i dansk litteratur

Mange af dansk litteraturs forfattere er optagede af forholdet mellem menneske og teknologi, og hvad teknologien gør ved os. H.C. Andersen drømte fx om Europa-rejser i luftskibe, og Olga Ravn skriver om rumkolonier i det 22. århundrede. Grundtvig udtrykte bekymring for teknologiens indflydelse på arbejdsforhold, mens Johannes V. Jensen og Emil Bonne- lykke var meget optimistiske ift. teknologien og dens uanede muligheder. Andre forfatters fokus – når vi taler forholdet mellem menneske og teknologi – har været på kroppen og fremtiden og vores påvirkning på klimaet.

Antologien *Grænseløs? Menneske, teknologi, fremtid* stiller tre spørgsmål med litteraturen i centrum: Hvad gør teknologi ved vores oplevelse af verden? Hvad kan mennesket udvikle sig til? Og hvordan kan vi forstå menneskets altdominerende rolle på Jorden og muligheden for selvskabte katastrofer?

På kurset gives eksempler på, hvordan man kan bruge antologien. Der arbejdes med kanonforfattere og tekster fra nyere tid med konkrete øvelser med udgangspunkt i antologiens tekster og arbejdsspørgsmål, og vi skal diskutere bogens temaer som fx etiske problemstillinger og deres relevans i undervisningen.

---

*Dorthe Mikkelsen og Ditte Ebert Timmermann, forfattere til antologien "Grænseløs? Menneske, teknologi, fremtid", underviser begge i dansk på Aarhus Gymnasium.
Kontakt: det@aarhustech.dk eller dhm@aarhustech.dk*

Efter mennesket?

Ideen om at mennesket kunne være med til at skabe sin egen efterfølger, har været et tema i litteratur og kunst i flere hundrede år. Fra Mary Shelleys *Frankenstein* til overfloden af film og serier i dag har spørgsmålet om det posthumane været både fascinerende og udfordrende. Gennem litteraturen stilles der skarpt på, hvad det vil sige at være menneske, og hvilke egenskaber som vi drømmer om, og hvilke vi ikke vil miste. I dette kursusmodul – der er baseret på mange seminarer for ATU Midt – gives der en introduktion til at arbejde med tekster og film, der omhandler menneskets brug af teknologi på sig selv, og de mange dilemmaer der opstår, når menneske og maskine smelter sammen i en cyborg, når individer klones eller forandres, eller når kunstig intelligens ikke er til at skelne fra naturlig. Foruden Shelley gives der bl.a. eksempler på brug af Aldous Huxley, Philip K. Dick (og Blade Runner-filmene), og Kazuo Ishiguro.

---

*Mads Rosendahl Thomsen, professor ved Institut for Kommunikation og Kultur - Litteraturhistorie ved Aarhus Universitet. Forsker i verdenslitteratur, posthumanisme og digital humaniora og forfatter til antologien "Grænseløs? Menneske, teknologi, fremtid".
Kontakt: madsrt@cc.au.dk*

KURSUS 6

MIN SORGS SÆRE GAMLE VILLA – DIGTE OG METODER

Kurset tilbyder indgående refleksion over litteraturteori samt oplæsning og dialog med digteren Søren Ulrik Thomsen over sorg som tema i litteraturen.

Metoder i praksis

Hvordan kan dine elever udnytte den hermeneutiske cirkel i praksis? Og hvordan kan du hjælpe dem til reelt at reflektere over metoder, kombinere dem og vurdere anvendelsen af dem? (jf. læreplanen og srp-læreplanen). Kom i dybden med en håndfuld teorier, og se dem fra en ny praksisnær vinkel. Oplæget inddrager digte af Sarvig, Thomsen og Moestrup, som på forskellig vis fortolker oplevelsen af sorg og tabserfaring.

---

*Svend Skriver, ph.d., lektor, KU, har senest sm. m. Mie Femø Nielsen redigeret "Metodekøgebogen – 130 analysemetoder fra humaniora og samfundsvidenskab" (2019).
Kontakt: skriver@hum.ku.dk*

Sorg som litterært stof. Oplæsning og dialog

Sorg rammer ikke ved tabet af et andet menneske, f.eks. ved et dødsfald eller et kærlighedstab, men livet som underlagt tiden er i det hele taget noget, der konstant forsvinder. Men – hvis den ellers lykkes – formår litteraturen på magisk vis at genoprette det tabte ved at indfange et øjeblik, som ellers for altid ville være forsvundet, og at give det et liv, der rækker ud over døden. At skrive er således en kamp imod døden (og et aspekt af læsningen er også at samtale med de døde).

Søren Ulrik Thomsen, digter, sekretær i Det Danske Akademi, har senest udgivet "En hårnål klemt inde bag panelet".

Kontakt: s.u.thomsen@hotmail.com

KURSUS 7

HØJSKOLESANGBOGEN

Højskolesangbogen – levende kanonlitteratur

Hvordan levendegør man dansk litteraturhistorie på en sjov og performativ måde i undervisningen?

Dette kursus tager udgangspunkt i den sprællevende tradition over hele landet med at synge danske sange fra *Højskolesangbogen*. Fra 1800-tallets pionerånd i højskolebevægelsen til nutidens mere traditionsbundne opfattelser af fællessang som dansk kulturel bagage udgør højskolesangbogens tekster og melodier en skat af forståelser og fortolkninger af, hvad det vil sige at bære en fælles kultur som et unikt dansk fænomen.

Teksterne har såvel en individuel som en kollektiv diskurs, og på dette kursus vil vi først og fremmest se på det kollektive princip, nemlig ved selv at synge sangene og diskutere indhold og form.

Vi vil kigge på genrer og periodetypiske træk.

Vi vil også berøre andre sange, som ikke har fået lov at komme i *Højskolesangbogen* – bl.a. fordi de måske var for vovede, skønt deres popularitet er indiskutabel i en dansk sangkanon.

Michael Netschajeff, lektor, underviser på KVUC i dans, dansk og musik, samt på Det Kgl. Teater i danseteori/historie og musik. Pianistuddannet fra DKDM.
Kontakt: mine@kglteater.dk

Højskolesangbogen i danskundervisningen

I Italien læser alle, der går i gymnasiet, *Den guddommelige komedie* af Dante, I engelsktalende lande læser man Shakespeare, i tysktalende lande Goethe osv. Andre lande har værker, som alle lærer at kende i skolen, og som derfor er genkendelige for store dele af befolkningen. I Danmark synger vi sange fra *Højskolesangbogen*.

Forskellen på *Højskolesangbogen* og fx *Den guddommelige komedie* er, at hvor de klassiske værker formidler én given forfatters erfaringer fra én bestemt periode i én bestemt form, er *Højskolesangbogen* en antologi af sange fra de sidste fire århundreder skrevet af en mangfoldighed af forfattere, som formidler hver deres erfaring fra hver deres tid og i hver deres form, og oven i købet er *Højskolesangbogen* blevet for-

nyet og omskrevet gang efter gang, og den synges af alle både i og uden for uddannelsessektoren.

Hvorfor har en litterær antologi sådan en status i Danmark? Hvad er det, der gør, at skiftende udgaver alle spiller så stor en rolle i vores forståelse af os selv? Hvordan kan vi bruge den i gymnasieundervisningen?

Det vil oplægget give nogle bud på. Vi vil foretage tematiske læsninger af sangbogens afsnit, diskutere, hvordan man kan lave forløb i højskolesangbogen, se eksempler på tekstproducerende opgaver, og endelig vil vi også synge nogle af bogens fremragende sange.

Kasper Lezuik Hansen, lektor på Gefion gymnasium i København. Har 2018 udgivet bogen "Højskolesangbogen i dansk" sammen med Mette Møller. Forfatter og medforfatter til bl.a. "Kognitive metaforer i dansk", "Begreb om dansk", og "Sproget arbejder".

Kontakt: kha@gefton-gym.dk og tlf. 61686725

KURSUS 8

KAMPEN FOR KLIMAET

Klimaretoriske kampagner, happenings, debatindlæg og kunstværker

Klima står højt på dagsordenen, særligt blandt de unge, og derfor er det oplagt at inddrage klimadebatten i undervisningen. Men hvordan forklarer vi på en teoretisk klangbund, hvad Greta Thunberg, Greenpeace, Jens Galschiøt, Jesper Theilgaard og mange, mange andre gør for at råbe befolkning og beslutningstagere op? Det giver dette kursus konkrete svar på.

FN's verdensmål indgår desuden i mange skolars flerfaglige forløb, og her giver kurset konkrete bud på, hvordan man skaber interesse for et problem og giver borgerne en handlekraft, når interessen er vakt. Eleverne bliver altså klædt på til at analysere kampagner – og lave egne, innovative kampagner.

Kurset består af en vekselvirkning af teoretiske oplæg og tekstanalyse. Det betyder, at du møder ny teori, som du prøver kræfter med allerede på kurset, og at du får tekster til et helt forløb om klimaretorik. Det teoretiske fundament består af introduktion til de fem dominerende klimaretoriske temaer og retoriske teorier. Du får desuden retoriske begreber til at

analysere kampagner og debatindlæg, som både kan bruges til klimaretorik og til andre tekster, der søger at påvirke holdninger og handlinger.

Tekstbanken består af nyere kampagner, debatindlæg, kunstværker og happenings, der har adresseret klimaproblemet, og som kan bruges direkte i den daglige undervisning.

Du er altså klar til at undervise i klimaretorik allerede dagen efter kurset.

---

*Leena Haastrup, lektor i dansk, religion, retorik og samfundsfag på Nyborg Gymnasium. Oplæg på FIP og ved Dansk lærerforeningens årsmøde, har afholdt efteruddannelseskurser i faglig formidling.
Kontakt: leena.haastrup@gmail.com*

Din hjerne fortrænger den største udfordring i det 21. århundrede

Du ænser det næppe. Men ligesom alt andet liv er du et produkt af temperaturen. For alt er påvirket af decimaler i gennemsnitstemperaturen. Hvor du kan bosætte dig. Hvad du kan spise. Hvor du kan rejse på ferie. Endda mængden af næringsstoffer, som røg ind i dit foster, formede din hjerne og en del af din personlighed.

Klimaforandringerne udgør formentlig derfor det største paradigmeskifte i dette århundrede. Klimaforandringerne indebærer også den største hæmsko i måderne, vi normalt fortæller historier på og videregiver lærdom om samfunds- og naturvidenskab. For klimakrisen er abstrakt i både tid og rum. Og jo mere vi ved, desto mere fortrænger vores hjerner den viden. I denne workshop om klimajournalistik lærer du om, hvordan man beretter effektivt om klimaet – og ikke mindst om løsninger.

Forvent et tværfagligt kursus, der kombinerer psykologi med statistik, kommunikation og fysik. Hvor du skal en smuttur udenfor. Uanset vejret. Og hvor du i workshops skal analysere og udfordre mediernes påståede objektivitet samt finde balancen mellem neutral eller adfærdssædrende og løsningsorienteret formidling.

---

*Mads Nyvold, journalist Zetland. Forfatter til bøger og artikler om klimaforandringer.
Kontakt: mads.n@zetland.dk*

KURSUS 9

FAGLIG GAMING I DANSK OG HISTORIE

Dette kursus er et halvdagskursus og lægger op til at invitere historielærerne med.

Selvom omkring halvdelen af danske teenagedrenge spiller computerspil på daglig basis, er mediet ofte nedprioriteret i undervisningen på danske ungdomsuddannelser til fordel for mere traditionelle medier og læremidler. Det på trods af at computerspil i dag kan fortælle stærke, rørende og spændende historier, og at mange af de mest populære spil omhandler historiske begivenheder og dermed – på godt og ondt – bidrager til unges historiske viden og forståelse.

På dette kursus vil der være fokus på, hvordan man i praksis kan arbejde med computerspil i gymnasiet med et særligt fokus på tværfaglige projekter i dansk og historie som DHO'en og SRP'en. I vil blive præsenteret for konkrete redskaber og metoder fra de to fag, som kan anvendes til at undersøge og analysere computerspil, og vi skal diskutere didaktiske og pædagogiske perspektiver og udfordringer ved at bringe computerspil helt ind i undervisningslokalet, hvilket også vedrører refleksioner over digital danselse og digitale kompetencer.

Kurset er tilrettelagt med både faglige og didaktisk-pædagogiske oplæg, praktisk afprøvning af og refleksion over spil samt udarbejdelse og kvalificering af konkrete didaktiske designs til brug i den daglige undervisning.

Det er ikke en forudsætning for deltagerne, at man selv spiller eller har nogen større forhåndsviden om emnet – blot en nysgerrig tilgang til, hvordan man kan arbejde med computerspil på en faglig og relevant måde.

---

*Sune Nielsen, gymnasielektor i historie og filosofi ved KNORD Lyngby
Kontakt: sune@knord.dk*

*Kim Holflod, pædagogisk digitaliseringskonsulent ved NEXT Uddannelse København og tidl. gymnasielektor i dansk.
Kontakt: Kimh@nextkbh.dk*